

**Силабус
освітнього компонента ПО8
ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА**

Назва дисципліни:	Переддипломна практика
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	076 Підприємництво та торгівля
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=6077
Рік навчання:	2
Семестр:	3
Обсяг освітнього компонента	6 кредитів (180 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра економіки і підприємництва
Мова викладання:	державна
Керівники курсу:	Дмитрієва Оксана Іллівна, д.е.н., професор Непран Андрій Володимирович, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	(057) 737-77-87
E-mail:	ekonom_pred@ukr.net

Короткий зміст освітнього компонента:

Метою є закріплення теоретичних знань, отриманих за період навчання, набуття професійного досвіду та спеціальних (фахових) компетентностей щодо вирішення практичних завдань професійної діяльності, збір фактичних даних для виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Предмет: соціально-економічні процеси господарської та підприємницької діяльності підприємств, установ, організацій України.

Основними завданнями освітнього компонента є:

- закріпити теоретичні знання, отримані за період навчання;
- набути професійного досвіду та спеціальних (фахових) компетентностей щодо вирішення практичних завдань професійної діяльності;
- зібрати фактичні дані для виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Передумови для вивчення освітнього компонента:

ЗО2 «Методологія наукових досліджень», ЗО3 «Цивільний захист», ПО5 «Біржові операції», ПО6 «Стратегічне управління», ПО7 «Управління проектами».

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.

СК4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК7. Здатність до здійснювання підприємництва в сфері транспортної інфраструктури (зокрема, автомобільного транспорту).

Результати навчання:

ПРН1. Адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН5. Професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких та торговельних структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

ПРН10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

ПРН13. Здійснювати підприємницьку діяльність в сфері транспортної інфраструктури (зокрема, автомобільного транспорту).

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти ХНАДУ проводиться на базі підприємств, установ, організацій, які мають виробничі можливості для створення умов з реалізації програми практики ХНАДУ, на підставі укладених договорів.

На вибір здобувачам вищої освіти пропонується більше 30 потенційних баз переддипломної практики.

За бажанням здобувачів вищої освіти можливе проходження переддипломної практики з використанням бізнес-симуляції ViAL+ на підставі укладеного договору між ХНАДУ та ТОВ «Компанія інтелектуальних технологій».

В окремих випадках (до прикладу, в період дії воєнного стану) програми практик можуть передбачати проходження переддипломної практики здобувачами вищої освіти в структурних підрозділах ХНАДУ (планово-фінансовому відділі, бухгалтерії тощо) або в форматі он-лайн на базі підприємств, установ, організацій.

Загальне керівництво переддипломною практикою здійснюється викладачами кафедри економіки і підприємництва, проводиться у структурних підрозділах ХНАДУ та на підприємствах, в установах, організаціях, з якими укладено договори на проходження практики.

Також здобувачам вищої освіти за бажанням надається можливість після узгодження з керівником переддипломної практики від університету обрати базу практики не з переліку підприємств, установ, організацій, що пропонуються ХНАДУ. У цьому випадку здобувачі вищої освіти проходять переддипломну практику на основі індивідуальних договорів, укладених між ХНАДУ та базами практики.

Звіт з переддипломної практики має включати загальну характеристику бази практики, аналіз основних і оборотних засобів, трудових ресурсів, маркетингової діяльності, фінансових показників та виконання спеціального завдання за тематикою кваліфікаційної роботи магістра.

Тематичний план

№ теми	Назва тем	Кількість годин	
		очна	заочна
1	Організаційне заняття	5	5
2	Оформлення на базу практики, отримання перепусток, інструктаж з техніки безпеки	5	5
3	Участь у виконанні виробничих завдань на робочих місцях; навчальні заняття і екскурсії	25	25
4	Загальна характеристика бази практики	5	5
5	Аналіз основних засобів бази практики	15	15
6	Аналіз оборотних засобів бази практики	15	15
7	Аналіз трудових ресурсів бази практики	10	10
8	Нормування праці і заробітної плати на базі практики	15	15
9	Аналіз маркетингової діяльності бази практики	15	15
10	Аналіз фінансової звітності бази практики	10	10
11	Виконання спеціального завдання за тематикою кваліфікаційної роботи магістра	40	40
12	Оформлення звіту	20	20
Разом		180	180

Індивідуальне навчально-дослідне завдання: спеціальне завдання за тематикою кваліфікаційної роботи магістра.

Методи навчання:

- словесний метод (пояснення, розповідь, бесіда);
- наочний метод (ілюстрація, демонстрація, презентація);
- практичний метод (виконання виробничих завдань, практичні спостереження);
- репродуктивний метод (виконання завдань за зразком);
- інтерактивний метод (захист звіту);
- самостійна робота.

Система оцінювання та вимоги:

1.1 Після закінчення переддипломної практики здобувачі мають оформити й подати на кафедру звіт про виконання її програми та індивідуального завдання. Цей документ має бути підписаний керівником підрозділу бази практики. Звіт разом з направленням на переддипломну практику, індивідуальним завданням і щоденником (за наявності) подається на розгляд для оцінювання керівнику переддипломної практики від університету.

1.2 Підсумковий контроль результатів переддипломної практики проводиться за графіком консультацій кафедри.

1.3 До захисту звітів з переддипломної практики допускаються тільки здобувачі, які повністю виконали вимоги програми практики. Захист звітів відбувається у комісії, яку призначає завідувач кафедри.

1.4 Оцінювання результатів переддипломної практики здійснюється експертно. Оцінка за переддипломну практику обчислюється як сума балів за результатами виконання завдань переддипломної практики, оформлення звіту та його захисту згідно з табл. 1.

При оцінюванні враховується відгук керівника підрозділу бази практики.

1.5 Підсумкова оцінка з переддипломної практики визначається згідно зі шкалою, наведеною в табл. 2.

Таблиця 1 – Критерії оцінювання знань за результатами проходження практики

Критерії оцінювання	Бали
Виконання завдань практики	50
Повнота виконання програми	20
Використання математичних та статистичних методів, методів моделювання, комп'ютерних технологій	5
Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих документів	5
Творчий підхід до аналізу проблеми, оригінальність підходів та наукова новизна результатів дослідження	10
Наявність в звіті необхідних матеріалів (таблиць, графіків, схем, додатків)	5
Обґрунтованість висновків і практична значимість рекомендацій(пропозицій)	5
Оформлення звіту	20
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення звіту в цілому (титульний аркуш, зміст, структура, посилання на інформаційні джерела)	10
Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул, графічних ілюстрацій та інформаційних джерел	10
Захист	30
Презентація результатів практики	5
Аргументованість та повнота відповідей на запитання	20
Відгук керівника підрозділу бази практики	5

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами проходження практики

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою залік	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
90-100	Зараховано	A	Звіт з практики характеризується повним та вичерпним розкриттям кожного розділу (теми), повним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики, актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю якісно обґрунтованих висновків. Відмінно вичерпна і розгорнута відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з аналізом сучасних інформаційних джерел, у тому числі законодавчих і нормативних документів, посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, високий рівень виконання практичних завдань з наявністю висновків. Здобувач вільно володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, має повне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, відповідає на проблемні питання.

80–89		B	Звіт з практики характеризується повним та вичерпним розкриттям кожного розділу (теми), достатньо повним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики, актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю несуттєвих помилок при виконанні розрахунків, наявністю достатньо обґрунтованих висновків. Добре ґрунтовна відповідь, обґрунтований пакет документів з практики з аналізом інформаційних джерел, законодавчих і нормативних документів, досвіду провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, якісний рівень виконання практичних завдань. Здобувач вільно володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, має повне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу, відповідає на проблемні питання, але допустив неточності під час відповідей.
75-79		C	Звіт з практики характеризується достатньо повним розкриттям кожного розділу (теми), наявністю 75% основних додатків від необхідної кількості, яка вимагається відповідним розділом (темою) практики, актуальністю і достовірністю поданої у звіті інформації, наявністю несуттєвих помилок при виконанні розрахунків, наявністю достатньо обґрунтованих висновків, але в окремих завданнях з незначними помилками. Повна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики з посиланням на інформаційні джерела, використання досвіду провідних вітчизняних вчених, достатній рівень виконання практичних завдань. Здобувач достатньо володіє змістом роботи, яка проводилася на практиці, допустив помилки у формулюванні висновків за результатами виконання практичних завдань, відповідає на питання, передбачені програмою практики, але допустив неточності під час відповідей.
67-74		D	Звіт з практики характеризується неповною відповідністю програмі практики (виконано 50-75% зазначених у програмі проходження практики завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (50-75% додатків від загальної кількості), неактуальністю поданої у звіті інформації (подання інформації за період, що передує терміну проходження здобувачем практики). Задовільна відповідь на обґрунтування пакету документів з практики без посилань на інформаційні джерела, окремі помилки, виправлення яких відбувається за

			допомогою керівника практики, середній рівень виконання практичних завдань. Здобувач посередньо володіє змістом роботи, при відповіді на запитання допустив численні помилки.
60–66		E	Звіт з практики характеризується обмеженим викладенням змісту програми (роботи) або неповною відповідністю програмі практики (50% охоплення зазначених у програмі завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (50% необхідних додатків), неактуальністю поданої у звіті інформації. Відповідь щодо обґрунтування пакету документів з практики надана в мінімально допустимому обсязі, містить значні неточності, граничний рівень виконання практичних завдань. Здобувач посередньо володіє змістом роботи, відповідь на запитання містять принципові помилки.
35–59	Не зараховано	FX	Звіт з практики характеризується неповним викладенням змісту роботи або неповною відповідністю змісту роботи вимогам програми практики (менше 50% охоплення зазначених у програмі завдань), неповним складом додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики (менше 50% необхідних додатків), недостовірністю поданої у звіті інформації. Незадовільна відповідь, недостатній обсяг пакету документів з практики, грубі помилки, неспроможність їх виправлення, низький рівень виконання практичних завдань. Здобувач має порушення графіку проходження практики, несвоєчасно здав звіт на кафедру.
0–34		F	Звіт з практики характеризується частковим викладенням змісту роботи або не відповідністю змісту роботи вимогам програми практики, відсутністю додатків, які вимагаються відповідним розділом (темою) практики, недостовірністю поданої у звіті інформації. Незадовільна відповідь, відсутній обсяг пакету документів з практики, грубі помилки, неспроможність їх виправлення, відсутність виконання практичних завдань. Здобувач має порушення графіку проходження практики, несвоєчасно здав звіт на кафедру.

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі; середовище на базі переддипломної практики є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- усі завдання, передбачені програмою переддипломної практики, мають бути виконані у встановлений термін;

– під час проходження переддипломної практики та написання звіту здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_85_1_01.pdf),

«Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_MEK_1.pdf).

Рекомендована література:

1. Кузнєцова Т.В., Красовська Ю.В., Подлевська О.М. Управління потенціалом підприємства: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 196 с.

2. Управління ресурсами підприємства: навч. посіб. / С.Е. Кучіна, О.М. Кітченко, С.В. Чернобровкіна. Х.: НТУ «ХПІ», 2021. 227 с.

3. Економіка підприємства: підручник: у 3 т. / за ред. А.В. Непрана, І.Ю. Шевченко. Т. 1. Х.: Вид-во Іванченка І.С., 2024. 537 с.

4. Економіка підприємства: підручник: у 3 т. / за ред. А.В. Непрана, І.Ю. Шевченко. Т. 2. Х.: Вид-во Іванченка І.С., 2024. 589 с.

5. Економіка підприємства: підручник: у 3 т. / за ред. А.В. Непрана, І.Ю. Шевченко. Т. 3. Х.: Вид-во Іванченка І.С., 2024. 528 с.

6. Самоєнкова О.В., Ольвінська Ю.О. Економічна статистика: навчальний посібник. Видання друге, перероб. та доп. Одеса: ФОП Гуляєва В.М., 2020. 276 с.

7. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: посібник / Шкроміда В.В., Василюк М.М., Гнатюк Т.М. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2016. 219 с.

8. Клименко С.М., Дуброва О.С. Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків: навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. К.: КНЕУ, 2016. 188 с.

Розробник

силабусу освітнього компоненту

— підпис —

Андрій НЕПРАН
ПІБ

Гарант
освітньо-професійної програми

— підпис —

Ірина КИРЧАТА
ПІБ

Завідувач кафедри економіки
і підприємництва

— підпис —

Оксана ДМИТРИЄВА
ПІБ